

รายงานการประชุมทวิภาคีระหว่างคณะผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียนและสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่น
ในวันที่ ๒๓ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ณ โรงแรมมูเลีย กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

จัดทำโดย นางสาววิศราพร พร้อมเพรียงพันธุ์
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ

ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติมอบหมายให้พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุมทวิภาคีระหว่างคณะผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียนกับสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่น ในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๔๕ นาฬิกา ณ โรงแรมมูเลีย กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ตามคำเชิญจากนายโตชิฮิโร นิกายิ (Mr. Toshihiro Nikai) อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่นและประธานสภาทั่วไปพรรคเสรีนิยมประชาธิปไตยแห่งญี่ปุ่น

การประชุมดังกล่าวจัดขึ้นโดยสถาบันวิจัยเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก (Economic Research Institute for ASEAN and East Asia : ERIA) ร่วมกับองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) และสำนักงานเลขาธิการสมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly : AIPA) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียนกับสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่น เนื่องจากสถาบันวิจัยเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออกเป็นสถาบันที่ทำงานร่วมกับอาเซียนในประเด็นด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคมาเป็นเวลานาน การประชุมในครั้งนี้เป็นการพบกันครั้งแรกระหว่างสถาบัน ERIA และผู้แทนจาก AIPA ซึ่งนับเป็นการริเริ่มสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบัน ERIA สมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่นและสมัชชารัฐสภาอาเซียนซึ่งเป็นตัวแทนของฝ่ายนิติบัญญัติในภูมิภาค

การประชุมทวิภาคีระหว่างคณะผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียนกับสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่น มีขึ้นในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๔๕ นาฬิกา ณ ห้องเยอร์ปรีรา โรงแรมมูเลีย ซึ่งเป็นการรับประทานอาหารร่วมกันระหว่างผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียนและสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่น (Breakfast Meeting) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับและสนับสนุนความสัมพันธ์ รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสมัชชารัฐสภาอาเซียนและสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่นให้มีความแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น โดยผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียนที่เข้าร่วมการประชุม ๓ มีทั้งหมด ๖ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว เมียนมาร์และประเทศไทย

นายฮิเดะชิ นิชิมุระ ประธานสถาบันวิจัยเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก (Economic Research Institute for ASEAN and East Asia : ERIA) กล่าวแนะนำสถาบัน ERIA ว่า ที่ประชุมสุดยอดอาเซียนและเอเชียตะวันออก ครั้งที่ ๓ เมื่อเดือน พฤศจิกายนปี ๒๕๕๐ ณ ประเทศสิงคโปร์เห็นชอบให้มีการจัดตั้งสถาบันแห่งนี้ให้เป็นส่วนหนึ่งของสำนักเลขาธิการอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การสนับสนุนการทำงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ในการวิจัยหัวข้อที่เป็นผลประโยชน์ของอาเซียนและประเทศเอเชียตะวันออกที่เป็นคู่เจรจาของอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการพัฒนาศักยภาพเพื่อเชื่อมโยงเป็นประชาคมเศรษฐกิจ ในปี ๒๕๕๘ และสามารถรักษฐานะการเป็นศูนย์กลางการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาคไว้ต่อไป

ในช่วงพิธีเปิดการประชุม นายโตชิฮิโร นิกายิ อธิบดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่นและประธานสภาทั่วไปพรรคเสรีนิยมประชาธิปไตยแห่งญี่ปุ่น กล่าวต้อนรับผู้แทนจากสมัชชารัฐสภาอาเซียน โดยสรุปว่า ขอขอบคุณผู้แทนทุกท่านที่มาร่วมการประชุมในครั้งนี้ และหวังว่าในอนาคตจะมี

โอกาสในการพัฒนาศักยภาพร่วมกันภายในภูมิภาคต่อไป นายมูโตโอะ ฮายาชิ (H. E. Mr. Mutoo Hayashi) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่นคนปัจจุบัน กล่าวต่อที่ประชุมว่า จากการที่ได้ร่วมประชุม ASEAN Summit ณ ประเทศมาเลเซีย นายชินโซะ อาเบะ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวไว้ว่า เอเชียจะพัฒนาเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจโลกในอนาคตอันใกล้ และในปี ๒๕๕๘ นี้ หวังว่าจะเป็นปีที่สมาชิกรัฐสภาในกลุ่มอาเซียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน และปรับบทบาททางด้านเศรษฐกิจในภูมิภาคร่วมกัน ตอบโจทย์ที่ว่าเราจะสามารถพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกันในทิศทางใดได้บ้าง และกล่าวปิดท้ายพิธีเปิดการประชุม โดย นายฟัดลี ซอน รองประธานรัฐสภาอินโดนีเซีย กำกับดูแลด้านการเมืองและความมั่นคง (H.E. Mr. Fadli Zon) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมัชชารัฐสภาอาเซียนและญี่ปุ่นว่ามีความสัมพันธ์อันดีต่อกันมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน โดยญี่ปุ่นได้ให้ความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจภายในภูมิภาคผ่านธนาคารพัฒนาเอเชีย (ASEAN Development Bank : ADB) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในอาเซียน ในส่วนของอินโดนีเซียนั้น ต้องขอขอบคุณญี่ปุ่นที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีทั้งในด้านข้อมูล องค์กรความรู้และเงินทุนในช่วงที่ประเทศประสบกับภัยพิบัติตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๘

หลังจากพิธีเปิดการประชุม พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติถ่ายรูปร่วมกันกับ นายโตชิฮิโระ นิคาอิ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่นและประธานสภาทั่วไปพรรคเสรีนิยมประชาธิปไตยแห่งญี่ปุ่น พร้อมทั้งคณะผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียนและสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่นที่เข้าร่วมการประชุม

จากนั้น ผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียนที่เข้าร่วมการประชุมทั้ง ๖ ประเทศกล่าวสุนทรพจน์ โดยเรียงลำดับชื่อประเทศตามตัวอักษรภาษาอังกฤษ พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้กล่าวขอบคุณสถาบันวิจัยเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก และสำนักงานเลขาธิการ AIPA ที่จัดการประชุมฯ ครั้งนี้ และกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง AIPA และประเทศญี่ปุ่นว่ามีความสัมพันธ์อันดีมาเป็นเวลายาวนาน โดย AIPA มีโอกาสต้อนรับสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่นในการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียนทุกปี ในตอนท้าย ได้กล่าวว่าจะให้การสนับสนุนความร่วมมือต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสมัชชารัฐสภาอาเซียนกับสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่นให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ทั้งนี้ บรรยายภาคโดยรวมของการประชุมเป็นไปอย่างเป็นมิตรและมีความเป็นกันเองดีมาก

นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตเลขาธิการอาเซียนได้กล่าวต่อที่ประชุมก่อนจะจบพิธีในช่วงเช้าว่า สถาบันวิจัยเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก (ERIA) ได้ผลิตสิ่งพิมพ์และงานวิจัยต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อภูมิภาคโดยรวมมีมูลค่ากว่า ๓๐ ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งมากกว่างบประมาณของอาเซียนเสียอีก จึงขอตั้งข้อสังเกตจากผลงานที่ผ่านมาของสถาบันว่า ขณะนี้ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนและญี่ปุ่นเป็นความสัมพันธ์อันดียิ่ง และขอเสนอให้สมัชชารัฐสภาอาเซียนสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อสถาบัน ERIA อาทิ จัดตั้ง “Friends of ERIA Caucus” เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายและช่องทางการติดต่อระหว่างสมัชชารัฐสภาอาเซียนและสถาบัน ERIA ต่อไปในอนาคต

หลังจากพิธีเปิดในช่วงเช้า ตามกำหนดการมีการสัมมนาเรื่อง Building National Resilience จัดโดยสถาบันวิจัยเศรษฐกิจเพื่ออาเซียนและเอเชียตะวันออก (ERIA) ร่วมกับ องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจและพัฒนา (OECD) และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency : JICA) ซึ่งนายโตชิฮิโระ นิคาอิ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรมของประเทศญี่ปุ่น และประธานสภาทั่วไปพรรคเสรีนิยมประชาธิปไตยแห่งญี่ปุ่น ได้กล่าวสุนทรพจน์นำเข้าสู่การสัมมนาว่า เมื่อครั้งที่ริเริ่มโครงการได้ตั้งเป้าหมายไว้เกี่ยวกับการรับมือกับสถานการณ์ภัยพิบัติว่า จะพยายามให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยโดยมิให้สูญเสียชีวิตผู้คนแม้แต่ชีวิตเดียว “Not to lose even one single life in a disaster management” ทั้งนี้

ประเทศญี่ปุ่นและอินโดนีเซียมีประสบการณ์ร่วมกันในด้านการประสบภัยพิบัติสึนามิ ในปี ๒๕๕๙ ญี่ปุ่นจึงหวังว่าจะมีโอกาสนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกันมาจัดสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการภัยพิบัติ และหวังว่าจะเป็นโอกาสอันดีในการพัฒนาเศรษฐกิจและแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติให้ทันเวลา

ในการสัมมนาดังกล่าว มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายใต้หัวข้อ “Recognising World Tsunami Day on November 5 and Enhancing Global Awareness on Disaster Management and Prevention” โดยวิทยากรมีการนำเสนอตัวอย่างกรณีศึกษาการจัดการภัยพิบัติในเหตุการณ์สึนามิ เมืองโคชิ เมื่อปี ๒๕๔๗ ที่มีผู้เสียชีวิตราว ๔๒,๐๐๐ คน บาดเจ็บ ๓๖,๐๐๐ คน และมีผู้ที่จะต้องอพยพออกจากพื้นที่ ๔๓๘,๐๐๐ คน จากกรณีดังกล่าวทางส่วนราชการได้มีการปรับปรุงระบบเตือนภัยและเพิ่มพื้นที่ในการอพยพผู้คน ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการอพยพและลดจำนวนผู้สูญเสียชีวิตได้ ทั้งนี้ เมืองโคชิเตรียมรับมือกับสถานการณ์ภัยพิบัติอื่นๆ ด้วย ทั้งภัยจากแผ่นดินไหวและไฟป่า โดยเน้นที่การปรับปรุงวิธีการอพยพ อาหารและที่พักพิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องสิ่งแวดล้อมภายในค่ายอพยพให้มีความสะดวกสบายและตอบสนองความต้องการของผู้อพยพ มีการเตรียมการสำหรับเด็กๆ เช่น จัดโรงเรียนอนุบาลที่สามารถดูแลเด็กๆ ได้

ประเด็นที่ได้รับความสนใจ คือ การอพยพผู้คนจำนวนมากกว่า ๔๐,๐๐๐ คนในเวลาอันรวดเร็ว หน่วยงานของญี่ปุ่นมีการตรวจเช็คประสิทธิภาพของระบบตลอดเวลาว่า ผู้คนสามารถอพยพได้รวดเร็วแค่ไหน โดยใช้ระบบติดตามด้วยทางโทรศัพท์ (GPS) มีการสำรองพลังงานไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้สร้างสิ่งปลูกสร้างและมีการเตรียมเงินทุนสำรองไว้ใช้ร่วมกัน

ในตอนท้ายของการสัมมนา วิทยากรกล่าวโดยสรุปว่า ปัจจุบันประเทศในภูมิภาคอาเซียนมีความเสี่ยงที่จะประสบกับภัยธรรมชาติทุกประเทศ ดังนั้น การศึกษาวิจัยและร่วมกันพัฒนาวิธีการรับมือกับภัยพิบัติจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะเรื่องเงินทุนสำรองที่จะเป็นหลักประกันที่สามารถจะบรรเทาความเสียหายในภูมิภาคร่วมกัน

*****

การประชุมทวิภาคีระหว่างคณะผู้แทนสมาชิกอาเซียนและสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่น
ในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
ณ โรงแรมมูเลีย กรุงจาการ์ตา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในฐานะคณะผู้แทนสมาชิกอาเซียน
ในการเข้าร่วมการประชุมทวิภาคีระหว่างคณะผู้แทนสมาชิกอาเซียนและสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่น

คณะผู้แทนสมาชิกอาเซียนที่เข้าร่วมการประชุม นำโดยเลขาธิการ AIPA
และผู้แทนจากประเทศสมาชิก AIPA ได้แก่ กัมพูชา ลาว อินโดนีเซีย ไทยและเมียนมาร์

คณะผู้แทนสมาชิกรัฐสภาอาเซียนถ่ายภาพร่วมกับสมาชิกรัฐสภาญี่ปุ่น

บรรยากาศการประชุม ในช่วงเช้า (Breakfast Meeting)
เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๔๕ นาฬิกา ณ ห้องเฮอร์บีรา โรงแรมมูเสี่ย

บรรยากาศการประชุม ในช่วงเช้า (Breakfast Meeting)
เวลา ๐๗.๓๐ - ๐๘.๔๕ นาฬิกา ณ ห้องเฮอร์ปี่รา โรงแรมมูเลีย

การสัมมนา “Building National Resilience – Beyond Japan”
ว่าด้วยเรื่อง การป้องกันและการบริหารจัดการภัยพิบัติในภูมิภาคอาเซียนและความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น

นายภาสกร ศิริยะพันธ์ เอกอัครราชทูต สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา
นางสาวบุษฎี ตามพิทักษ์ อุปทูตคณะผู้แทนถาวรไทยประจำอาเซียน
และนาวาเอก หัตถกรนันท์ ศิริธนพรพัชร์ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ประจำสถานทูต ณ กรุงจาการ์ตา
ให้การต้อนรับคณะผู้แทนไทยที่เดินทางเข้าร่วมการประชุม